KOMMISSIONENS BESLUT

av den 6 april 2005

om den stödordning som Italien planerar att genomföra i form av lånegarantier till förmån för varvsindustrin

[delgivet med nr K(2005) 844]

(Endast den italienska texten är giltig)

(Text av betydelse för EES)

(2006/599/EG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR FATTAT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 88.2 första stycket i detta,

med beaktande av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, särskilt artikel 62.1 a i detta,

efter att i enlighet med nämnda artiklar ha gett berörda parter tillfälle att yttra sig, och

av följande skäl:

I. FÖRFARANDE

(1) Kommissionen godkände den 26 november 1998 den särskilda garantifond för lån till varvsindustrin som skapades på grundval av artikel 5 i lag nr 261 av den 31 juli 1997 och konstaterade i samband med godkännandet att stödnivån inom ordningen skulle uppgå till 1 %.

(2) Artikel 5 i lag nr 261 av den 31 juli 1997 ändrades genom lag nr 413 av den 30 november 1998. De italienska myndigheterna anmälde den 16 maj 2001 till kommissionen att det antagits ett ministerdekret av den 14 december 2000, utfärdat av ekonomiministeriet, med vilket garantifonden införlivats. De italienska myndigheterna angav i samband med detta att stödordningen tack vare de ändringar som gjorts skulle betraktas som fri från stödinslag. Detta beslut avser den anmälan.

(3) Efter anmälan följde en skriftväxling mellan kommissionen och de italienska myndigheterna om kompletterande upplysningar. Kommissionen har dessutom haft flera informella kontakter med de italienska myndigheterna och myndigheternas externa rådgivare, som kommissionen träffat vid två tillfällen.

(4) Genom en skrivelse av 30 april 2003 underrättade kommissionen Italien om sitt beslut att inleda det förfarande som anges i artikel 88.2 i EG-fördraget avseende stödordningen.

(5) Kommissionens beslut att inleda förfarandet har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning* [1]. Kommissionen har uppmanat berörda parter att inkomma med sina synpunkter på stödet i fråga.

(6) Kommissionen har inte mottagit några synpunkter från berörda parter.

(7) De italienska myndigheterna inkom med kommentarer till kommissionens beslut av den 30 april 2003 i skrivelser av den 4 juni 2003, den 22 juli 2003 och den 3 juni 2004. Kommissionen och de italienska myndigheterna sammanträdde den 27 januari 2004.

(8) De italienska myndigheterna begärde i en skrivelse av den 3 november 2004 att kommissionen skulle ange sin ståndpunkt i det aktuella ärendet. Kommissionen svarade genom en skrivelse av den 22 december 2004 och inga ytterligare skrivelser har inkommit från de italienska myndigheterna.

II. BESKRIVNING AV STÖDET

(9) Den särskilda garantifonden för lån till varvsindustrin skapades på grundval av artikel 5 i lag nr 261 av den 31 juli 1997. Den ekonomiska, administrativa och tekniska förvaltningen av fonden har efter ett upphandlingsförfarande lagts ut på företaget Mediocredito Centrale SpA (nedan kallat Mediocredito). Fonden skall täcka risker i samband med obetalda lån för konstruktion och ombyggnad av fartyg vid italienska varv. Lånen skall ha tagits i italienska och utländska banker. Fonden syftar till att ge varven andra gradens slutfinansieringsgarantier. De italienska myndigheterna har bekräftat att fonden ännu inte är operationell och att inga garantier ännu beviljats.

[1] EUT C 145, 21.6.2003, s. 48.

(10) Finansieringen får inte löpa på mer än tolv år, stödnivån får inte vara högre än 80 % av kontraktspriset för ett fartyg och den aktuella räntesatsen får inte vara lägre än vad som föreskrivs i OECD:s resolution av den 3 augusti 1981 och i efterföljande ändringar av denna, eller lägre än marknadsräntan, i de fall då finansieringen inte ges tillsammans med annat statligt stöd avsett att minska stödmottagarnas kostnader. Finansieringen garanteras dessutom genom ett hypotekslån på de aktuella fartygen.

(11) Stödordningen innebär att garantier beviljas varv som Mediocredito på grundval av de kriterier som anges i dekretet förklarat vara ekonomiskt och finansiellt sunda.

(12) Garantierna kan täcka upp till 40 % av hela investeringen och kan inom de ramarna täcka upp till 90 % av bankernas slutliga förluster när det gäller kapital, avtalsränta och dröjsmålsränta. Beloppen skall beräknas med hjälp av den referenssats som gällde den dag då rättsliga åtgärder vidtogs för att återkräva lånet plus eventuella andra faktiska omkostnader som rättsliga och andra kostnader.

(13) Den engångspremie som stödmottagarna skall betala fastställdes ursprungligen till en fast procentandel (1,6 %) av det belopp som garantin avser, oberoende av lånets löptid. De italienska myndigheterna har därefter meddelat kommissionen att man har för avsikt att ändra engångspremiens nivå till högst 2,3 % av det belopp som garantin avser, i de fall då det är fråga om lån som löper på tolv år, med lägre procentandelar i proportion till löptiden för lån som löper på kortare tid. En engångspremie på 2,3 % för ett lån som löper på tolv år motsvarar en årlig premie på 0,5 % av det obetalda belopp som garantin avser.

(14) De italienska myndigheterna anger att man överväger att införa ett system för riskbedömning som skulle göra att man kan kräva olika premier utifrån vilka risker som de olika projekten innebär. Än så länge har de italienska myndigheterna emellertid bara beskrivit systemet i övergripande drag och kommissionen har inte fått någon detaljerad information om hur det är tänkt att fungera.

III. SKÄL TILL ATT FÖRFARANDET INLEDDES

(15) I sitt beslut om att inleda förfarandet uttrycker kommissionen tvivel om huruvida den särskilda garantifonden för lån till varvsindustrin uppfyller villkoren i punkt 4.3 i kommissionens tillkännagivande av den 11 mars 2000 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget på statligt stöd i form av garantier [2] (nedan kallat meddelandet om garantier). Om villkoren i den punkten uppfylls kan stöd uteslutas.

(16) Kommissionen ifrågasätter också om en garantiordning som kräver samma premier från alla stödmottagare, som inte tar hänsyn till vilka risker de enskilda projekten innebär, och som beviljas på en marknad där det finns möjlighet att få liknande garantier kan betraktas som en ordning som sannolikt kommer att vara självfinansierande.

(17) Kommissionen ifrågasätter också om de premier som stödmottagarna skall betala är marknadsbaserade, och om de är tillräckliga för att täcka ordningens kostnader.

(18) Slutligen anger kommissionen att det inte kan uteslutas att den procentandel på bara 10 % som avser den mest riskutsatta delen av lånet kan visa sig otillräcklig när det gäller att säkra att långivaren gör en korrekt riskbedömning av låntagarens kreditvärdighet och minimerar riskerna i samband med lånet.

IV. KOMMENTARER FRÅN ITALIEN

(19) Enligt de italienska myndigheterna beviljas inte statligt stöd enligt garantiordningen av följande skäl:

i) Villkoren för beviljande av garantier från fonden är sådana att det är möjligt att välja ut enbart varv som uppfyller högt ställda ekonomiska krav och vars riskprofil ligger under genomsnittet. Det faktum att stödmottagarna därför har snarlika riskprofiler gör att det inte förefaller nödvändigt att fastställa varierande garantipremier.

ii) En stickprovsundersökning som gjorts vid ett antal kreditinstitut som är verksamma i Italien visar att de genomsnittliga marknadskostnaderna för motsvarande garantier överensstämmer med de kostnader som de italienska myndigheterna anger.

(20) I en skrivelse av den 3 juni 2004 anger de italienska myndigheterna att de är villiga att införa ett system med olika premier beroende på projektens riskprofil. Systemet utgår från den ursprungliga premien på 0,5 % per år och huvudprincipen är att premierna skall variera utifrån lånets löptid och projektens riskprofil. De italienska myndigheterna anger att man planerar tre nivåer. För lån som löper på tolv år skulle engångspremien vara 2,065 % för projekt med låg riskprofil, 2,603 % för projekt med en medelhög riskprofil och 3,142 % för projekt med hög riskprofil. Detta skulle motsvara en årlig procentandel på 0,4563 % av det belopp som garantin avser för projekt med lägre riskprofil och 0,6562 % för projekt med högre riskprofil.

[2] EGT C 71, 11.3.2000, s. 14.

(21) De italienska myndigheterna skulle vid varje ansökan om att få delta i stödordningen grunda sin bedömning av ansökan på ett antal värden som beräknas med hjälp av sex ekonomiska och finansiella parametrar. Därefter placeras den ansökande parten i en av de tre riskkategorierna, utifrån det samlade resultatet av bedömningen. Systemet har emellertid aldrig färdigställts och de italienska myndigheterna har inte heller lämnat in några kompletterande uppgifter om hur det skulle fungera.

V. **BEDÖMNING**

1. **Förekomst av stöd i den mening som avses i artikel 87.1 i EG-fördraget**

(22) Enligt artikel 87.1 i fördraget är stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, oförenligt med den gemensamma marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna.

(23) Den aktuella åtgärden utgörs av en garantifond som skall täcka risker i samband med återbetalningen av lån som varv tagit i banker för konstruktion och ombyggnad av fartyg vid italienska varv. Kommissionen har klargjort sin ståndpunkt beträffande sådana åtgärder i sitt meddelande om garantier ([3]).

(24) I meddelandet om garantier anges varför en statlig garanti kan utgöra statligt stöd: *”Den statliga garantin ger låntagaren möjlighet att få ett lån på finansiella villkor som är bättre än de som normalt kan erhållas på finansmarknaderna. Ofta kan låntagaren genom den statliga garantin få lägre räntesatser eller ställa en lägre säkerhet. Utan en statlig garanti skulle vissa låntagare inte kunna hitta ett finansinstitut som var berett att bevilja ett lån. (…) Fördelen med en statlig garanti är att staten bär den risk som är knuten till garantin. Normalt sett borde staten få ersättning i form av en lämplig premie för att den bär risken. Om staten avstår från en sådan premie, gynnar detta företaget samtidigt som statens medel tas i anspråk. Därmed kan garantin utgöra statligt stöd enligt artikel 87.1, även om staten aldrig betalar ut några medel.”* ([4])

a) *Ekonomisk fördel*

(25) I det aktuella ärendet måste det fastställas om de föreslagna premierna är jämförbara med marknadspriset för motsvarande garantier. Meddelandet bygger på de allmänna principerna för bedömning av statligt stöd och de bestämmelser som det hänvisas till och därav framgår att marknaden är den främsta utgångspunkten för bedömningen av om en garanti utgör statligt stöd eller inte. Om staten erhåller en premie som är likvärdig med den premie som en privat aktör skulle erhålla i en likvärdig situation ges stödmottagaren ingen fördel och staten agerar på samma sätt som en privat investerare eller långivare på finansmarknaden skulle agera. Om däremot garantivillkoren och de premier som stödmottagarna erlägger är mer förmånliga än motsvarande marknadspremier och marknadsvillkor är det uppenbart att stödmottagarna ges en tydlig ekonomisk fördel och att det därför (om övriga villkor också uppfylls) är fråga om statligt stöd i den mening som avses i fördraget.

(26) I meddelandet om garantier anges i punkt 4.3 sex villkor med hjälp av vilka kommissionen kan avgöra om en statlig garantiordning utgör statligt stöd eller inte. Kommissionen skall därför kontrollera om en anmäld ordning uppfyller de villkoren, då det direkt kan konstateras att det inte är fråga om stöd om ordningen uppfyller villkoren.

(27) Enligt punkt 4.3 utgör en statlig garantiordning inte statligt stöd enligt artikel 87.1 om följande villkor är uppfyllda:

a) Garantiordningen medger inte att garantier beviljas låntagare som inte har en sund finansiell ställning.

b) Låntagaren skulle i princip kunna få ett lån till marknadsvillkor på finansmarknaderna utan något statligt ingripande.

c) Garantierna är knutna till en bestämd finansiell transaktion, avser ett fastställt högsta belopp, täcker inte mer än 80 % av varje utestående lån eller finansiell förpliktelse (med undantag för obligationer och liknande instrument) och har begränsad varaktighet.

d) De villkor som fastställs i garantiordningen bygger på en realistisk riskbedömning, så att de premier som betalas av de stödmottagande företagen med all sannolikhet gör garantiordningen självfinansierande.

e) I garantiordningen anges de villkor enligt vilka nya garantier kan beviljas och den övergripande finansieringen av garantiordningen skall ses över minst en gång om året.

([3]) Se fotnot 2.
([4]) Punkterna 2.1.1 och 2.1.2 i meddelandet.

f) Premierna täcker både de normala risker som är förbundna med beviljandet av garantin och de administrativa kostnaderna för garantiordningen, inklusive en normal räntabilitet på kapitalet i de fall staten tillhandahåller startkapitalet för att ta garantiordningen i bruk.

(28) Kommissionen konstaterar att den aktuella ordningen uppfyller villkoren i punkterna a, b, c, och e, men inte villkoren i punkterna d och f, då premierna inte täcker statens risker.

(29) Enligt punkt 4.3 d och f i meddelandet skall de villkor som fastställs i garantiordningen bygga på en realistisk riskbedömning, så att de premier som betalas av de stödmottagande företagen med all sannolikhet gör garantiordningen självfinansierande och premierna skall täcka både de normala risker som är förbundna med beviljandet av garantin och de administrativa kostnaderna för garantiordningen, inklusive en normal räntabilitet på kapitalet i de fall staten tillhandahåller startkapitalet för att ta garantiordningen i bruk. Italien har inte kunnat bevisa att premierna inom den aktuella ordningen är tillräckliga för att göra garantiordningen självfinansierande eller för att täcka de administrativa kostnaderna.

i) Skäl till att de föreslagna premierna inte är lämpliga

(30) Kreditinstitut på finansmarknaden skulle sannolikt begära högre premier för motsvarande garantier då en engångspremie på 2,3 % inte förefaller tillräcklig för att säkra att alla kostnader för uteblivna betalningar och administrativa kostnader sannolikt kan täckas. Detta gäller även de premier på mellan 2,065 % och 2,603 % som anges i skrivelsen av den 3 juni 2004.

(31) De italienska myndigheterna har inte tidigare genomfört garantiordningar av det aktuella slaget och förfogar därför inte över några uppgifter eller erfarenheter från tidigare ordningar (som till exempel om eventuella tendenser till uteblivna betalningar inom sektorn, eventuella inkomster för ordningen och de faktiska administrativa kostnaderna för ordningen) som de italienska myndigheterna skulle kunna använda för att påvisa att ordningen är självfinansierande.

(32) Enligt de italienska myndigheterna har den föreslagna premien beräknats med hjälp av ett jämförbart marknadsbaserat referensvärde och bör därför anses lämplig. Detta stämmer emellertid inte överens med de uppgifter som kommissionen förfogar över.

(33) För det första anger de italienska myndigheterna i en skrivelse av den 7 oktober 1998 att den genomsnittliga kostnaden för en bankgaranti ligger på 0,951 % per år. Det är bra mycket mer än både den engångspremie som de italienska myndigheterna föreslog ursprungligen och de premier som föreslås i skrivelsen av den 3 juni 2004.

(34) För det andra bekräftar nya uppgifter, som även de lämnats in av de italienska myndigheterna, att den första premien är olämplig. De italienska myndigheterna gjorde 2003 en undersökning för att fastställa vilka genomsnittliga marknadspriser kreditinstituten tar ut för motsvarande garantier. Av de skrivelser från italienska banker som de italienska myndigheterna vidarebefordrat till kommissionen framgår att samtliga tillfrågade kreditinstitut begär årliga premier på mer än 0,5 %, dvs. högre premier än vad de italienska myndigheterna föreslår i sin skrivelse av den 3 juni 2004. Bankernas föreslagna premier är följande:

Banca CARIGE	från 0,50 % till 0,75 % per år
BNL	cirka 0,60 % per år
Unicredit	0,60 % per år
Citigroup	0,60 % per år
Deutsche Bank	från 0,70 % till 0,80 % per år
ABN Amro	från 0,70 % till 0,75 % per år
Banca Intesa	cirka 0,75 % per år
Banca di Roma	från 0,75 % till 1,25 % per år

(35) För det tredje bekräftas det att premierna är olämpliga genom de erfarenheter som kommissionen gjort i samband med bedömningen av ett antal tyska garantiordningar till förmån för varvsindustrin, som till skillnad från den italienska garantifonden, är verksamma sedan flera år. Kommissionen godkände i december 2003 garantiordningar i vissa tyska delstater (statligt stöd nr N 512/03 [5]), då de anmälda garantiordningarna inte utgjorde statligt stöd i den mening som avses i fördraget.

(36) Det tyska ärendet visar att det krävs högre premier för att en garantiordning skall kunna täcka alla risker i samband med uteblivna betalningar och de administrativa kostnaderna. De tyska garantiordningarna har årliga premier på mellan 0,8 % och 1,5 %, beroende på stödmottagarens kreditvärdighet.

[5] EUT C 62, 11.3.2004, s. 2.

(37) Då de tyska och italienska garantiordningarna i stort är likadana och frågeställningarna kring dessa är snarlika, har kommissionen uppmanat de italienska myndigheterna att ingående studera beslutet om garantiordningarna i Tyskland, särskilt med tanke på att man i Tyskland redan har erfarenhet av garantordningar till förmån för varvsindustrin. Till skillnad från de tyska myndigheterna som lagt fram en stor mängd tillförlitliga historiska uppgifter till stöd för sina beräkningar, har de italienska myndigheterna inte kunnat lägga fram några som helst bevis för att garantiordningen sannolikt kommer att vara självfinansierande ([6]).

(38) Kommissionen har därför låtit de italienska myndigheterna ta del av en icke-konfidentiell version av beslutet om de tyska garantiordningarna. Till följd av en begäran från Italien om mer utförliga upplysningar, eventuellt direkt från de tyska myndigheterna, översände kommissionen de uppgifter som behövdes för att de italienska myndigheterna och deras externa rådgivare skulle kunna kontakta de tyska myndigheterna och deras externa rådgivare.

ii) Otillräcklig spridning av riskerna

(39) Kommissionen anser vidare att den riskbedömning som ligger till grund för fonden är orealistisk och att det därför inte är säkert att den kommer att vara självfinansierande.

(40) De uppgifter som kommissionen förfogar över visar att det inom sektorn för lån till varvsindustrin är möjligt att beräkna och sätta ett pris på de enskilda riskerna och att det finns en fungerande marknad för slutfinansieringsgarantier. Därför förefaller det inte troligt att en garantiordning med samma premie för alla stödmottagare (om man förutsätter att den verkar enligt samma villkor och begränsningar som andra aktörer på marknaden) kan vara självfinansierande. Stödmottagare vars riskprofil är lägre än genomsnittet kan alltid hitta en aktör som är villig att ställa en garanti till ett lägre pris än genomsnittspriset. Utom i de fall då garantiordningar av det aktuella slaget är obligatoriska förefaller de endast vara avsedda att täcka risker över genomsnittet och förefaller därför knappast kunna vara självfinansierande.

(41) De uppgifter som lämnats in visar att Italiens garantiordning till förmån för varvsindustrin bygger på en fast premie och att ordningen inte är obligatorisk. Samtidigt visar de uppgifter som lämnats in av Italien att det är möjligt att beräkna de enskilda riskerna (och att det finns en marknad för sådana garantier). På grundval av ovanstående kan det konstateras att det är osannolikt att den aktuella garantiordningen med sin fasta premie kan förväntas bli självfinansierande.

(42) Som redan angivits erbjöd de italienska myndigheterna i sin skrivelse av den 3 juni 2004 att införa ett system med differentierade premier beroende på riskprofil. Erbjudandet har emellertid inte lett till några konkreta förslag. Det nya systemet beskrivs i övergripande drag i skrivelsen, men kommissionen har inte fått några ytterligare uppgifter om hur systemet är tänkt att fungera och detta trots att de italienska myndigheterna torde vara medvetna om att premieaspekten är av avgörande betydelse för kommissionens beslut.

(43) Under alla omständigheter gäller att även om det föreslagna systemet skulle anses vara tillräckligt för att säkra en realistisk riskbedömning, visar de låga premierna (se ovan) att åtgärden skulle kunna innebära en ekonomisk fördel för de stödmottagande varven.

iii) Täckning av administrativa kostnader

(44) De italienska myndigheterna har inte inkommit med några tillförlitliga eller detaljerade beräkningar av de administrativa kostnaderna för planering, upprättande och förvaltning av fonden och de har inte heller gjort något för att åtgärda bristen, trots att kommissionen påpekade detta redan i sitt beslut om att inleda förfarandet.

(45) Kommissionen anser vidare att eftersom det finns en risk för att de premier som kommer att erläggas inte är tillräckliga för att täcka alla förluster på grund av uteblivna betalningar, så är risken för att de administrativa kostnaderna inte kommer att kunna täckas desto större.

(46) Slutligen har de italienska myndigheterna meddelat kommissionen att den aktuella lagen föreskriver ett anslag på 258 228 449,54 euro (500 miljarder ITL), som också öronmärkts i statens budget, för fondens verksamhet. Anslaget förväntas inte ge någon avkastning.

iv) Slutsatser

(47) Avslutningsvis kan det konstateras att den premie alternativt de premier som föreslås av de italienska myndigheterna inte är tillräckliga för att säkra att ordningen är självfinansierande och inte heller för att täcka de administrativa kostnaderna. De villkor som anges för garantiordningen förefaller vidare inte bygga på någon realistisk riskbedömning. Dessutom uppfyller ordningen inte kriterierna för en privat investerare.

([6]) Det bör påpekas att marknaden för varvsindustrin förefaller vara världsomfattande och att marknaden för lån till varvsindustrin förefaller omfatta hela EU. Trots att de tyska garantiordningarna inte berörde Italien är det möjligt att dra viktiga slutsatser som kan tillämpas i det aktuella ärendet.

(48) Mot bakgrund av ovanstående anser kommissionen att den aktuella åtgärden kan innebära en ekonomisk fördel för stödmottagarna.

b) *Statliga medel och selektivitet*

(49) Den aktuella åtgärden innebär användning av statliga medel då det är fråga om statliga garantier och anslagen kommer från statskassan. De statliga garantierna innebär en risk för förlust av statliga medel då staten täcker en ekonomisk risk och inte begär en tillräcklig motprestation från stödmottagarna.

(50) Dessutom är det tydligt att åtgärden är selektiv då den bara omfattar rederier som har för avsikt att låta konstruera eller bygga om fartyg vid italienska varv (och som uppfyller de kriterier som fastställts i den italienska lagstiftningen).

c) *Snedvridning av konkurrensen och påverkan på handeln*

(51) Den ekonomiska fördel som fonden ger vissa företag innebär i sig en risk för snedvridning av konkurrensen då de aktuella företagen tack vare de statliga garantierna kan få tillträde till vissa verksamhetsområden, som de annars inte hade kunnat ge sig in på. De faktum att det beviljas statliga garantier utan krav på lämplig motprestation från stödmottagarna kan ge dessa och den italienska varvsindustrin i stort en konkurrensfördel i förhållande till annan varvsindustri, både inom och utanför EU, som inte ges några sådana fördelar.

(52) Det förekommer omfattande handel inom gemenskapen inom den aktuella sektorn som i sin tur tillhör en världsomfattande marknad. Det finns därför en risk för att den aktuella åtgärden påverkar handeln mellan medlemsstaterna.

(53) Den aktuella ordningen uppfyller villkoren i artikel 87.1 och utgör således statligt stöd i den mening som avses i fördraget.

2. **Förenlighet med den gemensamma marknaden**

(54) I artikel 87.2 och 3 anges på vilka villkor ett stöd är eller kan anses förenligt med den gemensamma marknaden. I artikel 89 anges att rådet får med kvalificerad majoritet på förslag av kommissionen och efter att ha hört Europaparlamentet besluta vilka slag av stödordningar som skall betraktas som förenliga med den gemensamma marknaden.

(55) Vid tiden för anmälan omfattades stöd till varvsindustrin av rådets förordning (EG) nr 1540/98 av den 29 juni 1998 om fastställande av nya regler för stöd till varvsindustrin ([7]). Enligt den förordningen får stöd till varvsindustrin endast beviljas på de villkor och för de ändamål som anges i förordningen. Vidare får det inte beviljas driftsstöd inom varvsindustrin för avtal som ingåtts efter den 31 december 2000.

(56) Från och med den 1 januari 2004 tillämpas rambestämmelserna för statligt stöd till varvsindustrin ([8]) och enligt dessa är driftsstöd till varvsindustrin förbjudet. Därför är det endast stöd som uppfyller villkoren i rambestämmelserna och som beviljas för de ändamål som anges däri som kan godkännas.

(57) Enligt domstolens rättspraxis ([9]) och om inget annat anges i eventuella övergångsbestämmelser skall statliga stöd bedömas på grundval av de bestämmelser som är i kraft vid den tidpunkt då beslut fattas om huruvida de är förenliga eller inte. I det aktuella ärendet skall stödet därför bedömas mot bakgrund av rambestämmelserna för statligt stöd till varvsindustrin.

(58) Beslutet om att inleda förfarandet togs vid en tidpunkt då förordning (EG) nr 1540/98 fortfarande var i kraft och den förordningen är således också en rättslig grund för det här beslutet. Det är emellertid inte nödvändigt att inleda ett nytt förfarande i ett ärende där det finns två rättsliga grunder om dessa inte skiljer sig åt i någon väsentlig utsträckning. Det villkoret uppfylls i det aktuella ärendet ([10]).

(59) I enlighet med rambestämmelserna för statligt stöd till varvsindustrin och rådets förordning (EG) nr 1540/98 är det i det aktuella ärendet fråga om direkta eller indirekta finansieringsåtgärder till företag som utför nybyggnad, reparation eller ombyggnad av fartyg, särskilt kreditfaciliteter, garantier och skattelättnader ([11]).

([7]) EGT L 202, 18.7.1998, s. 1.
([8]) EUT C 317, 30.12.2003, s. 11.
([9]) Se Förstainstansrättens dom av den 18 november i mål T-176/01, Ferriere Nord SpA mot kommissionen, särskilt punkterna 134–140.
([10]) Se mål T-176/01, punkt 74–82.
([11]) Se artikel 2.2 i rådets förordning (EG) nr 1540/98 och punkt 11 om bestämmelserna för statligt stöd till varvsindustrin.

(60) Beträffande ordningens eventuella förenlighet med den gemensamma marknaden kan beslutet att inleda förfarandet motiveras med att det i det aktuella ärendet är fråga om driftsstöd, vilket är oförenligt med den gemensamma marknaden enligt rådets förordning (EG) nr 1540/98 av den 1 januari 2001 ([12]). Förbudet mot driftsstöd finns även i rambestämmelserna för statligt stöd till varvsindustrin.

(61) I beslutet om att inleda förfarandet anges det också att garantiordningen eventuellt skulle kunna bedömas mot bakgrund av OECD-överenskommelsen om exportkrediter för fartyg ([13]). I beslutet slogs det emellertid fast att trots att OECD-överenskommelsen och sektorsöverenskommelsen innehåller bestämmelser om garantier så skulle överenskommelsens bestämmelser om lägsta referenspremie inte vara tillämpliga då de inte granskats på nytt av parterna i sektorsöverenskommelsen ([14]). Detta gäller fortfarande.

(62) Däremot har ingen bedömning gjorts på grundval av övriga bestämmelser i rådets förordning (EG) nr 1540/98 då det är uppenbart att det varken är fråga om nedläggningsstöd, undsättningsstöd, omstruktureringsstöd eller investeringsstöd för innovationer, forskning och utveckling eller miljöskydd. Det är dessutom tydligt att stödet inte heller kan betraktas som stöd för att främja dessa mål, inte ens mot bakgrund av rambestämmelserna som i viss mån skiljer sig från förordningen. Analogt är det uppenbart att stödet inte syftar till att uppfylla andra horisontella mål som att främja utbildning, sysselsättning eller små och medelstora företag, vilka kan godkännas enligt rambestämmelserna.

(63) Det bör också påpekas att de italienska myndigheterna aldrig begärt att stödet skulle betraktas som förenligt. De har således aldrig lämnat in några uppgifter till kommissionen som skulle kunna användas för att avgöra om stödet omfattas av något av undantagen från det allmänna förbudet i artikel 87.1 i fördraget.

(64) Mot bakgrund av ovanstående anser kommissionen att det i det aktuella ärendet inte är möjligt att tillämpa något av undantagen från förbudet mot statligt stöd till varvsindustrin och att den aktuella åtgärden, som är ett klockrent exempel på statligt stöd, är oförenlig med den gemensamma marknaden.

VI. **SLUTSATS**

(65) Mot bakgrund av ovanstående drar kommissionen slutsatsen att den aktuella stödordningen, dvs. särskilda garantifonden för lån till varvsindustrin, utgör statligt stöd och är oförenlig med den gemensamma marknaden.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Det statliga stöd som Italien planerar att genomföra till förmån för varvsindustrin på grundval av artikel 5 i lag nr 261 av den 31 juli 1997, som ändrats enligt artikel 1 i lag nr 413 av den 30 november 1998 och som införlivats med det ministerdekret som utfärdades av ekonomiministeriet den 14 december 2000, är oförenligt med den gemensamma marknaden.

Detta stöd får därför inte genomföras.

Artikel 2

Italien skall inom två månader från delgivningen av detta beslut underrätta kommissionen om vilka åtgärder som har vidtagits för att följa beslutet.

Artikel 3

Detta beslut riktar sig till Republiken Italien.

Utfärdat i Bryssel den 6 april 2005.

På kommissionens vägnar

Neelie KROES

Ledamot av kommissionen

([12]) Se artikel 3.1 i rådets förordning (EG) nr 1540/98.
([13]) Se artikel 3.2 i rådets förordning (EG) nr 1540/98.
([14]) Se punkt 23 i rambestämmelserna där det hänvisas till de OECD-överenskommelser som anges i beslutet om att inleda förfarandet.